

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/7/2006

POLACY O POWOŁANIU CENTRALNEGO URZĘDU ANTYKORUPCYJNEGO

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2006

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Premier Kazimierz Marcinkiewicz powołał pełnomocnika rządu ds. opracowania programu zwalczania nadużyć w instytucjach publicznych. Został nim, w randze wiceministra w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, poseł PiS Mariusz Kamiński. Do jego zadań należy m.in. utworzenie Centralnego Biura Antykorupcyjnego (w myśl wcześniejszego projektu: Centralnego Urzędu Antykorupcyjnego). Ponieważ zjawisko korupcji jest w Polsce jednym z najczęściej wymienianych problemów współczesnego życia publicznego, w grudniu ubiegłego roku¹ po raz kolejny zapytaliśmy respondentów o skalę tego problemu w naszym kraju. Chcieliśmy też się przekonać, co sądzą Polacy o konieczności utworzenia urzędu antykorupcyjnego.

Od początku lat dziewięćdziesiątych systematycznie rośnie odsetek osób uważających, że korupcja w naszym kraju stanowi bardzo duży problem.

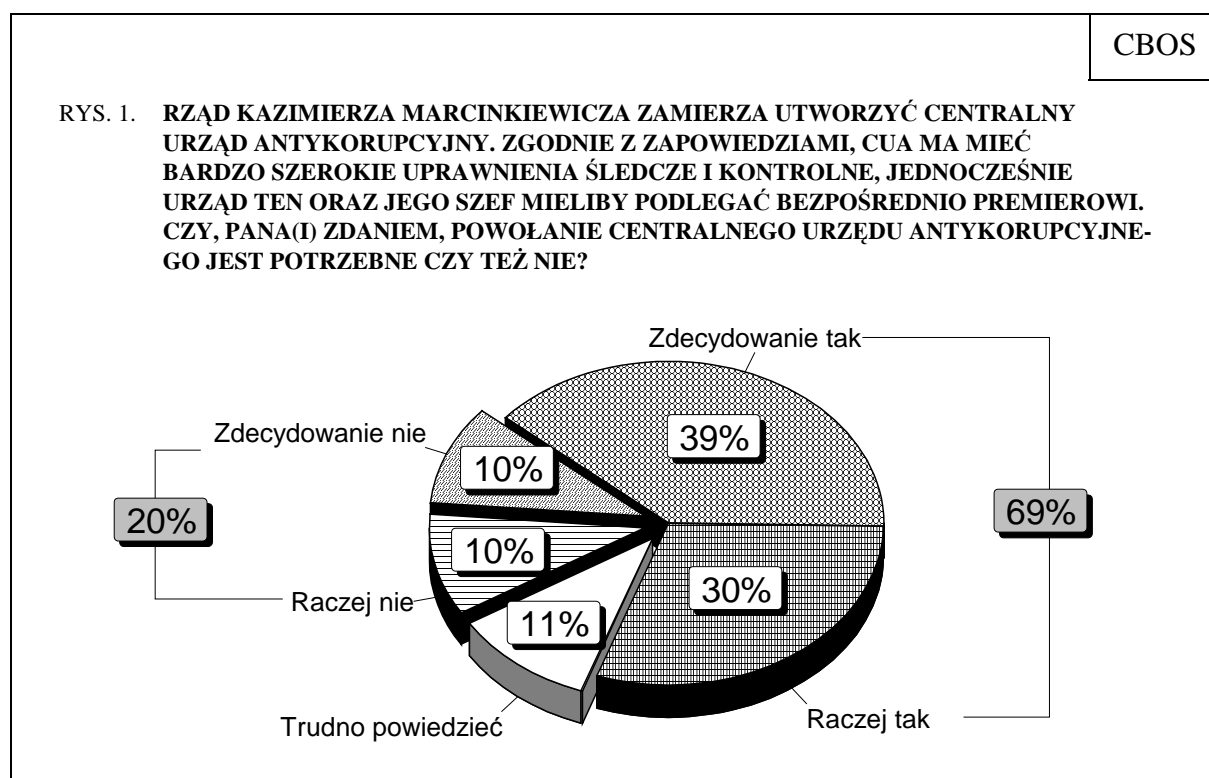
Tabela 1

Jak Pan(i) sądzi, czy korupcja w Polsce jest problemem dużym czy małym?	Wskazania respondentów według terminów badań							
	VII 1991	II 1992	VII 2000	VIII 2001	II 2003	XII 2003	V 2004	XII 2005
	w procentach							
Bardzo dużym	33	49	46	68	68	65	75	71
Raczej dużym	38	37	40	25	23	25	20	23
Raczej małym	15	8	6	2	2	2	1	2
Bardzo małym	2	1	0	1	0	1	0	0
Trudno powiedzieć	12	5	8	5	6	7	4	4

Obecnie w opinii zdecydowanej większości badanych korupcja w Polsce jest problemem bardzo dużym (71%) lub raczej dużym (23%). Jedynie 2% ankietowanych nie dostrzega problemu korupcji, a 4% nie ma wyrobionego zdania w tej kwestii. Zmienne społeczno-demograficzne w zasadzie nie różnicują opinii na ten temat.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (187) zrealizowano w dniach od 2 do 5 grudnia 2005 roku na liczącej 1018 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W tej sytuacji nie dziwi, że niemal dwie piąte ankietowanych (39%) wyraża silne przeświadczenie, że powołanie Centralnego Urzędu Antykorupcyjnego jest potrzebne, a prawie jedna trzecia (30%) - że raczej potrzebne. Przeciwnego zdania jest 20% respondentów, w tym tylko co dziesiąty (10%) sądzi, że taki urząd jest zdecydowanie niepotrzebny.

Inaczej niż postrzeganie korupcji, opinie na temat konieczności powołania Centralnego Urzędu Antykorupcyjnego są zróżnicowane w zależności od przynależności do poszczególnych grup społeczno-zawodowych. Za utworzeniem takiego urzędu częściej opowiadają się mężczyźni (74%) niż kobiety (66%), osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (77%) i średnim (72%) niż badani z wykształceniem podstawowym (65%) czy wyższym (54%). Potrzebę utworzenia CUA zdecydowanie częściej dostrzegają respondenci o najniższych dochodach na osobę w rodzinie (74%) niż ci, którzy osiągają najwyższe dochody (48%). Poglądy polityczne badanych mierzone na skali lewica-prawica również różnicują stosunek do tej instytucji, jednak nie aż tak wyraziście - o konieczności powstania Centralnego Urzędu Antykorupcyjnego przekonanych jest 67% badanych o poglądach lewicowych, 71% deklarujących orientację centrową i 77% identyfikujących się z prawicą.

W świetle dotychczasowych badań², z których wynika, że korupcja postrzegana jest przez respondentów jako zjawisko wszechogarniające polskie życie publiczne, nie może dziwić tak zdecydowane społeczne poparcie dla utworzenia instytucji, której jedynym zadaniem będzie zwalczanie nadużyć w instytucjach publicznych.

Opracowała
Anna GRUDNIEWICZ

² Por. komunikat CBOS „Postrzeganie korupcji w Polsce”, czerwiec 2004.

A N E K S

Tabela 1. Jak Pan(i) sądzi, czy korupcja w Polsce jest problemem dużym czy małym?
(%)

	Bardzo dużym	Raczej dużym	Raczej małym	Bardzo małym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	71	23	2	0	4	1018
Płeć						
Mężczyźni	72	24	2	0	3	486
Kobiety	70	21	2	0	6	532
Wiek						
18-24 lat	66	26	3	0	5	158
25-34	73	21	3	0	3	190
35-44	74	21	2	0	2	173
45-54	75	21	1	1	1	219
55-64	73	23	1	0	3	118
65 lat i więcej	61	24	2	0	13	160
Miejsce zamieszkania						
Wieś	66	25	1	0	8	372
Miasto do 20 tys.	73	23	1	1	3	130
20-100 tys.	73	21	3	1	2	199
101-500 tys.	74	20	2	1	3	194
501 tys. i więcej mieszk.	75	20	3	0	2	122
Wykształcenie						
Podstawowe	65	23	2	1	10	285
Zasadnicze zawodowe	70	24	3	1	3	265
Średnie	74	22	2	0	3	355
Wyższe	79	20	1	0	1	113
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	75	22	1	0	1	67
Prac. umysł. niż. szczebla	79	16	2	0	2	107
Pracownicy fiz.- umysł.	76	20	2	0	2	76
Robotnicy wykwalifikowani	69	27	1	1	2	76
Robotnicy niewykwalifik.	67	27	3	0	2	44
Rolnicy	62	34	2	0	1	54
Pracujący na własny rach.	67	22	4	0	7	36
Bierni zawodowo						
Renciści	62	22	4	2	10	98
Emeryci	67	25	1	0	8	201
Uczniowie i studenci	74	23	1	0	1	88
Bezrobotni	73	20	2	0	5	119
Gospodynie domowe i inni	77	15	3	2	4	53
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	78	20	1	0	1	144
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	75	22	3	0	0	81
sekt. pryw. poza rolnict.	70	24	2	0	3	176
prywatnym gosp. rolnym	63	32	2	0	3	60
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	68	25	3	1	3	150
301-500	70	23	1	1	5	162
501-900	76	21	1	1	2	216
901-1200	71	23	3	0	3	74
Powyżej 1200 zł	66	28	4	0	2	58
Ocena własnych war. mater.						
Złe	77	19	1	0	3	288
Średnie	66	25	2	1	6	446
Dobre	73	21	3	0	4	283
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	75	16	3	1	5	77
Raz w tygodniu	69	24	2	0	4	500
1-2 razy w miesiącu	75	19	2	1	4	152
Kilka razy w roku	70	25	1	1	4	198
W ogóle nie uczestniczy	72	17	4	0	7	91
Poglądy polityczne						
Lewica	75	22	2	0	1	139
Centrum	70	26	2	0	2	330
Prawica	73	23	3	0	1	306
Trudno powiedzieć	67	18	1	0	14	242

Tabela 2. Rząd Kazimierza Marcinkiewicza zamierza utworzyć Centralny Urząd Antykorupcyjny. Zgodnie z zapowiedziami, CUA ma mieć bardzo szerokie uprawnienia śledcze i kontrolne, jednocześnie urząd ten oraz jego szef mieliby podlegać bezpośrednio premierowi. Czy, Pana(i) zdaniem, powołanie Centralnego Urzędu Antykorupcyjnego jest potrzebne czy też nie?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	30	10	10	11	1018
Płeć						
Mężczyźni	42	32	10	12	6	486
Kobiety	38	28	11	8	16	532
Wiek						
18-24 lat	46	33	9	8	5	158
25-34	37	31	14	9	9	190
35-44	36	34	12	12	6	173
45-54	40	30	9	11	9	219
55-64	48	23	8	7	14	118
65 lat i więcej	34	25	9	8	24	160
Miejsce zamieszkania						
Wieś	41	28	9	7	16	372
Miasto do 20 tys.	45	34	10	4	7	130
20-100 tys.	35	35	13	9	8	199
101-500 tys.	38	33	10	12	7	194
501 tys.i więcej mieszk.	39	18	12	20	11	122
Wykształcenie						
Podstawowe	41	24	8	7	20	285
Zasadnicze zawodowe	44	33	9	7	7	265
Średnie	38	34	9	11	8	355
Wyższe	31	23	22	17	6	113
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	30	24	21	17	7	67
Prac.umysł.niż.szczebła	43	28	10	13	5	107
Pracownicy fiz.- umysł.	39	44	6	8	3	76
Robotnicy wykwalifikowani	37	39	11	7	5	76
Robotnicy niewykwalifik.	50	30	9	5	6	44
Rolnicy	46	33	12	2	7	54
Pracujący na własny rach.	30	23	16	16	14	36
Bierni zawodowo						
Renciści	33	31	9	8	18	98
Emeryci	40	26	8	7	20	201
Uczniowie i studenci	44	31	12	8	5	88
Bezrobotni	40	26	7	14	12	119
Gospodynie domowe i inni	39	30	13	8	10	53
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	38	34	16	8	5	144
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	45	27	9	17	2	81
sekt. pryw. poza rolnict.	39	34	9	10	8	176
prywatnym gosp. rolnym	44	31	13	4	7	60
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	48	26	8	9	8	150
301-500	46	33	5	6	9	162
501-900	38	30	13	8	11	216
901-1200	41	27	8	14	10	74
Powyżej 1200 zł	25	23	18	24	10	58
Ocena własnych war. mater.						
Złe	40	25	11	11	13	288
Średnie	40	31	9	9	10	446
Dobre	38	33	11	8	9	283
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	56	23	4	5	12	77
Raz w tygodniu	39	33	11	5	12	500
1-2 razy w miesiącu	45	30	8	11	6	152
Kilka razy w roku	37	27	13	15	9	198
W ogóle nie uczestniczy	25	25	12	23	15	91
Poglądy polityczne						
Lewica	42	25	15	10	8	139
Centrum	41	30	12	11	7	330
Prawica	45	32	10	8	5	306
Trudno powiedzieć	29	30	7	8	26	242